

Sygn. akt I Ns 1045/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Brzezinach, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Violetta Olborska

Protokolant: st.sekr.sąd. Jolanta Ostrowska

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2017r. w Brzezinach

na rozprawie

sprawy z wniosku **E. N. (1)**

z udziałem **M. K. (1), I. K., T. M., A. K. (1), M. K. (2), J. K. (1), T. K., A. K. (2), H. K. i D. K.**

o dział spadku po **M. K. (3)** synu M. i S.

postanawia:

I) ustalić, że w skład spadku po M. K. (3) wchodzi:

1) nieruchomość rolna położona w R. A (...) oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczystą nr (...) o wartości 11.900zł (jedenaście tysięcy dziewięćset złotych),

2) nieruchomość rolna z zbudowaniami położona w R. A (...) oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczysta nr (...) o wartości 171.700 zł (sto siedemdziesiąt jeden tysięcy siedemset złotych),

3) nieruchomość rolna położona w R. A (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczysta nr (...) składająca się z działek o numerach ewidencyjnych:

a) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 32.100 zł (trzydzieści dwa tysiące sto złotych),

b) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 17.500 zł (siedemnaście tysięcy pięćset złotych),

c) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych),

4) ciągnik C 331 o wartości 4500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),

5) ciągnik C 355 o wartości 2500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),

6) rozrzutnik o wartości 2000 zł (dwa tysiące złotych),

7) kultywator o wartości 700 zł (siedemset złotych),

8) 5 bron o wartości 500 zł (pięćset złotych),

9) kopaczka o wartości 200 zł (dwieście złotych),

- 10) siewnik do nawozów o wartości 800 zł (osiemset złotych),
  - 11) wóz metalowy o wartości 500 zł (pięćset złotych),
  - 12) przetrząsacz do siana o wartości 200 zł (dwieście złotych),
  - 13) piła spalinowa o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
  - 14) sadzarka do ziemniaków o wartości 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych),
  - 15) 30 przesł ogrodzeniowych o wartości 1000 zł (tysiąc złotych),
  - 16) silnik duży o wartości 200 zł (dwieście złotych),
  - 17) śrutownik o wartości 100 zł (sto złotych),
  - 18) pług duży o wartości 300 zł (trzysta złotych),
  - 19) pług mały o wartości 200 zł (dwieście złotych),
  - 20) kwota 21.280 zł (dwadzieścia jeden tysięcy dwieście osiemdziesiąt złotych),
- wszystko łącznej wartości 276.880 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć tysięcy osiemset osiemdziesiąt złotych),

II) dokonać działu spadku po M. K. (3) w ten sposób, że

1. nieruchomość rolną położoną w R. A (...) oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha o wartości 11.900zł (jedenaście tysięcy dziewięćset złotych) opisaną w punkcie I 1 niniejszego postanowienia przyznać na własność w całości T. M.,

2. nieruchomość rolną z zabudowaniami położoną w R. A (...) oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha opisaną w punkcie I 2 niniejszego postanowienia podzielić na dwie działki:

a) nr (...) powierzchni (...) ha o wartości 20 600 zł (dwadzieścia tysięcy sześćset złotych),

b) nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 151100 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy sto złotych),

zgodnie z mapą sytuacyjną dla celów prawnych sporządzoną przez biegłego geodetę K. A. zaewidencjonowaną w Starostwie Powiatowym w B. w dniu 27 lutego 2008r. za numerem (...) (...) stanowiącą integralną część niniejszego postanowienia i przyznać działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 20 600 zł (dwadzieścia tysięcy sześćset złotych) na rzecz E. N. (1) w całości zaś działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 151100 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy sto złotych) na rzecz E. N. (1), M. K. (1), I. K., T. M. i A. K. (1) po 1/7 (jednej siódmej) części każdemu z nich, na rzecz J. K. (1) i M. K. (2) po 1/14 (jednej czternastej) części każdemu z nich i na rzecz T. K., A. K. (2), H. K. i D. K. po 1/28 (jednej dwudziestej ósmej) części każdemu z nich,

3. nieruchomość rolną o powierzchni (...) ha o wartości 17.500 zł (siedemnaście tysięcy pięćset złotych) opisaną w punkcie I 3b postanowienia i nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 8.100 zł (osiem tysięcy to złotych) opisaną w punkcie I 3c postanowienia przyznać na własność E. N. (1) w całości,

4. nieruchomość rolną położoną w R. A (...) nr ewidencyjny (...) o powierzchni (...) ha o wartości 32.100 zł opisaną w punkcie I 3 postanowienia podzielić na trzy działki o numerach ewidencyjnych:

a) (...) powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych),

b) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych),

c) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 16.546 zł (szesnaście tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych),

zgodnie z mapą z projektem podziału sporządzoną przez biegłego geodetę uprawnionego K. O. wpisaną do ewidencji Starosty B. za nr (...) w dniu 26 czerwca 2015r. stanowiącą integralną część niniejszego postanowienia i przyznać:

działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych) na rzecz M. K. (2) w całości, działkę nr (...) o powierzchni (...)ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych) na rzecz J. K. (1) w całości zaś działkę (...) o powierzchni (...)ha o wartości 16.546 zł (szesnaście tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych) na rzecz M. K. (1) w całości.

5. na rzecz M. K. (1) przyznać:

a) ciągnik C 331 o wartości 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),

b) pług mały o wartości 200 zł (dwieście złotych),

c) kwotę 8680 zł (osiem tysięcy sześćset osiemdziesiąt złotych).

6. na rzecz T. M. przyznać:

a) ciągnik C 355 o wartości 2500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),

b) kultywator o wartości 700 zł (siedemset złotych),

c) 5 bron o wartości 500 zł (pięćset złotych),

d) siewnik do nawozów o wartości 800 zł (osiemset złotych),

e) silnik duży o wartości 200 zł (dwieście złotych),

f) śrutownik o wartości 100 zł (sto złotych),

g) pług duży o wartości 300 zł (trzysta złotych),

h) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

7. na rzecz E. N. (1) przyznać:

a) kopaczkę o wartości 200 zł (dwieście złotych),

b) 30 przesł ogrodniczych o wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych),

c) przetrząsacz do siana o wartości 200 zł (dwieście złotych),

d) sadzarkę do ziemniaków o wartości 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych),

e) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

8. na rzecz A. K. (1) przyznać:

a) pilę spalinową o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt),

b) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

9. na rzecz H. K. przyznać:

rozzutnik o wartości 2000 zł (dwa tysiące złotych).

10. na rzecz H. K., T. K., A. K. (2) i D. K. przyznać :

a) wóz metalowy o wartości 500 zł (pięćset złotych) po $\frac{1}{4}$ (jednej czwartej) części każdemu z nich,

b) kwoty po 787,50 zł na rzecz każdego z nich.

III) zasądza od E. N. (1) na rzecz I. K. kwotę 17.968,57 zł (siedemnaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt siedem groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

IV) zasądza od E. N. (1) na rzecz A. K. (1) kwotę 14.668,57 zł (czternaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt siedem groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

V) zasądza od E. N. (1) na rzecz M. K. (2) kwotę 594,29 zł (pięćset dziewięćdziesiąt cztery złote dwadzieścia dziewięć groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

VI) zasądza od T. M. na rzecz M. K. (2) kwotę 613 zł (sześćset trzynaście złotych) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

VII) zasądza od T. M. na rzecz J. K. (1) kwotę 1207,29 zł (jeden tysiąc dwieście siedem złotych dwadzieścia dziewięć groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

VIII) zasądza od T. M. na rzecz H. K. kwotę 361,14 zł (trzysta sześćdziesiąt jeden złotych czternaście groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

IX) zasądza od M. K. (1) na rzecz H. K. kwotę 815,70 zł (osiemset piętnaście złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

X) zasądza od M. K. (1) na rzecz A. K. (2) kwotę 3176,84 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

XI) zasądza od M. K. (1) na rzecz T. K. kwotę 3176,84 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

XII) zasądza od M. K. (1) na rzecz D. K. kwotę 3176,84 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

XIII) zasądza od T. M., I. K., E. N. (1) i A. K. (1) na rzecz M. K. (1) kwoty po 1611,19 zł (jeden tysiąc sześćset jedenaście złotych dziewięćnaście groszy) od każdej z nich tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

XIV) zasądza od M. K. (2) i J. K. (1) na rzecz M. K. (1) kwoty po 805,60 zł (osiemset pięć złotych sześćdziesiąt groszy) od każdego z nich tytułem spłaty, w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,

XV) zasądza od wnioskodawczyni E. N. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 291,52 zł (dwieście dziewięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów postępowania,

XVI) zasądza od uczestnika M. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 391,52 zł (trzysta dziewięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów postępowania,

XVII) zasądza od uczestniczki A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 641,52 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów postępowania,

XVIII) zasądza od uczestniczki T. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 541,52 zł (pięćset czterdzieści jeden złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów postępowania,

XIX) zasądza od uczestniczki I. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 641,52 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów postępowania,

XX) zasądza od uczestnika M. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 145,76 zł (sto czterdzieści pięć złotych siedemdziesiąt sześć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXI) zasądza od uczestnika J. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 145,76 zł (sto czterdzieści pięć złotych siedemdziesiąt sześć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXII) zasądza od uczestnika T. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 122,89 zł (sto dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXIII) zasądza od uczestnika A. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 122,89 zł (sto dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXIV) zasądza od uczestnika H. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 122,89 zł (sto dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXV) zasądza od uczestnika D. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwotę 122,89 zł (sto dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem kosztów postępowania,

XXVI) nieuiszczone koszty postępowania apelacyjnego przejść na rachunek Skarbu Państwa,

XXVII) ustalić, iż w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

W dniu 12 lutego 2007r. J. K. (2), którego obecnie następcą prawnym jest wnioskodawczyni E. N. (1) wniósł o dokonanie działu spadku po bracie M. K. (3). Wskazał, iż w skład spadku wchodzi nieruchomości rolne i ruchomości a próba ugodowego podziału nie powiodła się.

W toku postępowania uczestnicy złożyli zgodny wniosek w zakresie działu spadku. Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2011r. Sąd ustalił skład spadku po M. K. (3) i dokonał częściowego działu spadku poprzez przyznanie uczestnikom poszczególnych nieruchomości i ruchomości oraz zasądził spłatę.

Na skutek apelacji E. N. (1) i T. M. Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z dnia 24 października 2012r. w sprawie III Ca 509/12 uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Brzezinach do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, iż wartość nieruchomości wchodzących w skład spadku została ustalona na podstawie opinii biegłej z zakresu szacunku nieruchomości B. L. z dnia 6 sierpnia 2007r. a nie bardziej aktualnej z dnia 10 stycznia 2010r. sporządzonej na potrzeby postępowania w sprawie III RNs 48/10, o co wносиła wnioskodawczyni zwłaszcza, iż wartości nieruchomości w obu opiniach znacznie się różnią.

Sąd Okręgowy wskazał też na rozbieżności pomiędzy treścią postanowienia a uzasadnieniem m.in. w zakresie wartości 40 prosiaków, pominięcie kwoty 1500zł. oddanej M. K. (1) przez M. G., pominięciu opryskiwacza jako składnika majątku spadkowego. Ponadto wskazał na błędne ustalenie wysokości spłat pomiędzy uczestnikami wynikające m.in. z faktu uwzględnienia do rozliczeń wartości udziałów poszczególnych uczestników w działce nr (...) przyznanej na współwłasność M. K. (1), T. M., S. K., A. K. (3), E. N. (1), M. K. (2) i J. K. (1).

Sąd Okręgowy zalecił przy ponownym rozpoznaniu sprawy, aby Sąd Rejonowy dokonał szczegółowych ustaleń w przedmiocie wszystkich składników spadku po M. K. (3), przeprowadził analizę możliwości dokonania podziału gospodarstwa rolnego w naturze w oparciu o opinię właściwego biegłego i dokonał podziału składników spadku pomiędzy uczestników oraz w sposób rzetelny dokonał spłat pomiędzy poszczególnymi uczestnikami w sposób nie naruszający przepisów o współwłasności.

W toku ponownego rozpoznania sprawy uczestnicy sformułowali zgodne stanowisko w zakresie składu majątku spadkowego oraz jego podziału i wysokości długu spadkowego zgodnie z którym w skład spadku po M. K. (3) wchodzi nieruchomości w postaci działek rolnych położonych w R. A (...) nr ewidencyjny (...) o wartości wskazanej w opinii biegłej B. L. z dnia 10 stycznia 2011r. sporządzonej w sprawie III RNs 48/10, i z ruchomości w skład spadku wchodzi:

- ciągnik C 331 o wartości 4500zł.,
- ciągnik C 355 o wartości 2500zł.,
- rozrzutnik o wartości 2000zł.,
- kultywator o wartości 700zł.,
- 5 bron o wartości 500zł.,
- kopaczka o wartości 200zł.,
- siewnik do nawozów o wartości 800zł.,
- wóz metalowy o wartości 500zł.,
- przetrząsacz do siana o wartości 200zł.,
- piła spalinowa o wartości 150zł.,
- sadzarka do ziemniaków o wartości 450zł.,
- 30 przesł ogrodzeniowych o wartości 1000zł.,
- silnik duży o wartości 200zł.,
- śrutownik o wartości 100zł.,
- pług duży o wartości 200zł.,
- pług mały o wartości 200zł.

Nadto w skład spadku wchodzi ruchomości sprzedane po śmierci spadkodawcy tj. opryskiwacz o wartości 2100zł., byk duży o wartości 3030zł., byk mały o wartości 1000zł., krowa o wartości 1550zł., 40 sztuk prosiąt o wartości 5600zł., zboże o wartości 1500zł., a nadto kwota 5000zł. pobrana z Banku i kwota 1500zł. oddana przez M. G. – łącznie 21280zł.

Uczestnik M. K. (1) poniósł też wydatki związane z pogrzebem i pokrył długi spadkowe w łącznej kwocie 11278,31zł. w tym: 7000zł. pomnik na cmentarzu, 300zł. dla księdza, 280zł. KRUS, 220zł. oddał p. B., 150zł. rachunek za telefon, 320zł. rachunek za wodę, 100zł. zapłacił p. G., 400zł. dla p. Garstki i 2508,31zł. zapłacił w sprawie toczącej się w Wydziale Rodzinnym.

Z kwot uzyskanych ze sprzedaży składników majątku spadkowego M. K. (1) przekazał kwoty po 3150zł. na rzecz J. K. (2), A. K. (1), S. K. i następcom W. K..

Uczestnicy wnieśli o dokonanie działu spadku w zakresie nieruchomości w ten sposób, że działkę nr (...) przyznać na rzecz uczestniczki T. M., działkę nr (...) podzielić na dwie działki i działkę nr (...) przyznać uczestniczce E. N. (1) zaś działkę nr (...) pozostawić we współwłasności wszystkich uczestników, nr 79/1 i nr 80 przyznać na rzecz wnioskodawczyni E. N. (1) zaś działkę nr (...) podzielić na trzy działki i działkę nr (...) przyznać uczestnikowi M. K. (2), działkę nr (...) przyznać uczestnikowi J. K. (1) zaś działkę nr (...) przyznać uczestnikowi M. K. (1). Nadto uczestnicy wnieśli o rozliczenie długów spadkowych według udziałów i zaliczenie na rzecz uczestników otrzymanych kwot po 3150zł.

W zakresie ruchomości uczestnicy wnieśli o przyznanie im tych składników, które faktycznie każdy posiada.

Nikt z uczestników nie zakwestionował tak wskazanego składu majątku spadkowego oraz sposobu jego podziału.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Spadkodawca M. K. (3) zmarł w dniu 16 kwietnia 2006r. a spadek po nim nabyło rodzeństwo: J. K. (2), M. K. (1), S. K., I. K., A. K. (1) i T. M. po 1/7 części każde z nich oraz bratankowie M. K. (2) i J. K. (1) po 1/14 części każde z nich. (dowód: postanowienie w sprawie I Ns 306/06)

W dniu 28 listopada 2009r. zmarł wnioskodawca J. K. (2) a spadek po nim nabyła E. N. (1) w całości. (dowód: postanowienie w sprawie I Ns 640/09)

W dniu 1 listopada 2015r. zmarł uczestnik S. K.. Jego następcami prawnymi są synowie T. K., A. K. (2), H. K. i D. K..

W skład spadku po M. K. (3) wchodzi gospodarstwo rolne położone w R. A gm. Jeżów składające się z działek: nr (...) o powierzchni 1,42 ha o wartości 11.900zł., dla której w tutejszym Sądzie urządzona jest księga wieczysta nr (...) o powierzchni 2,77 ha o wartości 171700zł., dla której w tutejszym Sądzie urządzona jest księga wieczysta nr (...) a nadto z działek nr (...) o powierzchni 3,3019 ha o wartości 32100zł. , nr 79/1 o powierzchni 1,76 ha o wartości 17500zł. i nr 80 o powierzchni 0,87 ha o wartości 8100zł. dla których w tutejszym Sądzie urządzona jest księga wieczysta nr (...).

(dowód: wypis z rejestru gruntów k.5,6, umowa przekazania gospodarstwa rolnego k.7-8, odpisy z ksiąg wieczystych k.9-12, opinia biegłego B. L. z dnia 10 stycznia 2011r. w sprawie III RNs 48/10)

Z ruchomości w skład spadku wchodzi:

- ciągnik C 331 o wartości 4500zł. i pług mały, które posiada uczestnik M. K. (1),
- ciągnik C 355 o wartości 2500zł. , kultywator o wartości 700zł., 5 bram o wartości 500zł., siewnik do nawozów o wartości 800zł., silnik duży o wartości 200zł., śrutownik o wartości 100zł. i pług duży o wartości 300zł., które posiada T. M.,
- kopaczkę o wartości 200zł., przetrząsacz do siana o wartości 200zł., i sadzarkę do ziemniaków, które posiada wnioskodawczyni E. N. (2),
- piłę spalinową o wartości 150zł., którą posiada A. K. (1),
- rozrzutnik o wartości 2000zł. otrzymał S. K., który następnie przekazał go synowi – uczestnikowi H. K.,
- wóz metalowy o wartości 500zł. otrzymał S. K..

Nadto w skład spadku wchodziły także: byk duży w wartości 3030zł., byk mały o wartości 1000zł. , krowa o wartości 1550zł., opryskiwacz o wartości 2100zł. łącznie 14180zł., które zostały sprzedane przez uczestnika M. K. (1) a nadto kwota 5000zł. pobrana przez M. K. (1) z Banku i kwota 1500zł. oddana M. K. (1) przez M. G. – łącznie 21280zł.

Po sprzedaży części składników majątku spadkowego M. K. (1) przekazał kwoty po 3150zł. na rzecz J. K. (2), A. K. (1), S. K. i następców W. K..

M. K. (1) spłacił długi spadkowe: 280zł. KRUS, 220zł. oddał p. B. , 150zł. rachunek za telefon i światło, 320zł. rachunek za wodę, 100zł. zapłacił p. G., 400zł. p. G., 2508,31 zł. wydatki w sprawie toczącej się w Wydziale Rodzinnym, zapłacił za pomnik na cmentarzu 7000zł. i księdzu 300zł. – łącznie 11278,31 zł.

Zgodnie z wnioskiem uczestników w zakresie podziału nieruchomości działka nr (...) została podzielona na dwie działki tj. (...) o powierzchni (...) ha o wartości 20600zł. i (...) o powierzchni (...) ha o wartości 151100zł. Jak wynika z opinii biegłej ds. szacunku nieruchomości B. L. z dnia 10 stycznia 2011r. działka nr (...) ma wartość 171700zł. w tym działka (...) 20.600zł. Oznacza to, że działka (...) powstała z podziału działki (...) na działki (...) ma wartość 151100zł. (171700zł. – 20.600zł. = 151100zł.)

(dowód k.21 opinii z akt III RNs 48/10)

Nadto działka nr (...) została podzielona na trzy działki tj. (...) o o powierzchni (...) ha o wartości 7777zł. , (...) o powierzchni (...) o wartości 7777zł. i (...) o powierzchni (...) ha o wartości 16546zł. zgodnie z mapą z projektem podziału sporządzoną przez biegłego geodetę K. O..

Wartość działek powstałych po podziale działki nr (...) została ustalona proporcjonalnie do powierzchni zgodnie z wnioskiem uczestników – wartość całej działki nr (...) to kwota 32100zł.

Zgodnie z opinią biegłego rolnika inż. M. Ś. podział spadkowego gospodarstwa zgodnie z wnioskiem uczestników jest możliwy i nie koliduje z zasadami racjonalnej gospodarki rolnej. (dowód: opinia biegłego rolnika k. 654-655)

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny. Składniki majątku spadkowego i ich wartość została ustalona na podstawie dokumentów i zgodnej oceny uczestników. Nie zostały wskazane dowody przeciwne.

Sąd zważył, co następuje:

Z uwagi na fakt, iż w toku postępowania został zgłoszony przez uczestników, co do zasady zgodny wniosek w zakresie zarówno składu majątku spadkowego, jego wartości jak i sposobu podziału i wysokości długów spadkowych Sąd na podstawie art. 687 k.p.c. dokonał działu spadku zgodnie z wnioskiem uczestników, przy czym każdemu z uczestników zostały przyznane takie składniki rzeczowe lub pieniężne jakie wynikają z ich udziałów w spadku.

Sąd ustalił, że w skład spadku po M. K. (3) wchodzi:

21) nieruchomość rolna położona w R. A (...) oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczystą nr (...) o wartości 11.900zł (jedenaście tysięcy dziewięćset złotych),

22) nieruchomość rolna z zbudowaniami położona w R. A (...) oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczysta nr (...) o wartości 171.700 zł (sto siedemdziesiąt jeden tysięcy siedemset złotych),

23) nieruchomość rolna położona w R. A (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach IV Wydziale Ksiąg Wieczystych urządzona jest księga wieczysta nr (...) składająca się z działek o numerach ewidencyjnych:

d) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 32.100 zł (trzydzieści dwa tysiące sto złotych),

e) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 17.500 zł (siedemnaście tysięcy pięćset złotych),

f) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych),

- 24) ciągnik C 331 o wartości 4500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),
- 25) ciągnik C 355 o wartości 2500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),
- 26) rozrzutnik o wartości 2000 zł (dwa tysiące złotych),
- 27) kultywator o wartości 700 zł (siedemset złotych),
- 28) 5 bron o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- 29) kopaczka o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- 30) siewnik do nawozów o wartości 800 zł (osiemset złotych),
- 31) wóz metalowy o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- 32) przetrząsacz do siana o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- 33) piła spalinowa o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
- 34) sadzarka do ziemniaków o wartości 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych),
- 35) 30 przęseł ogrodzeniowych o wartości 1000 zł (tysiąc złotych),
- 36) silnik duży o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- 37) śrutownik o wartości 100 zł (sto złotych),
- 38) pług duży o wartości 300 zł (trzysta złotych),
- 39) pług mały o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- 40) kwota 21.280 zł (dwadzieścia jeden tysięcy dwieście osiemdziesiąt złotych) pochodząca ze sprzedaży części składników spadku oraz pieniędzy pobranych z Banku i otrzymanych od M. G. wszystko o łącznej wartości 276880zł.

Zgodnie z wnioskiem uczestników Sąd dokonał działu spadku po M. K. (3) w ten sposób, że:

11. nieruchomość rolną położoną w R. A (...) oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha o wartości 11.900zł (jedenaście tysięcy dziewięćset złotych) opisaną w punkcie I 1 niniejszego postanowienia przyznać na własność w całości T. M.,

12. nieruchomość rolną z zabudowaniami położoną w R. A (...) oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha opisaną w punkcie I 2 niniejszego postanowienia podzielić na dwie działki:

c) nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 20 600 zł (dwadzieścia tysięcy sześćset złotych),

d) nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 151100 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy sto złotych), zgodnie z mapą sytuacyjną dla celów prawnych sporządzoną przez biegłego geodetę K. A. zaewidencjonowaną w Starostwie Powiatowym w B. w dniu 27 lutego 2008r. za numerem (...) stanowiącą integralną część niniejszego postanowienia i przyznać działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 20 600 zł (dwadzieścia tysięcy sześćset złotych) na rzecz E. N. (1) w całości zaś działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 151100 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy sto złotych) na rzecz E. N. (1), M. K. (1), I. K., T. M. i A. K. (1) po 1/7 (jednej siódmej) części każdemu z nich, na rzecz J. K. (1) i M. K. (2) po 1/4 (jednej czwartej) części każdemu z nich i na rzecz T. K., A. K. (2), H. K. i D. K. po 1/28 (jednej dwudziestej ósmej) części każdemu z nich,

13. nieruchomość rolną o powierzchni (...) ha o wartości 17.500 zł (siedemnaście tysięcy pięćset złotych) opisaną w punkcie I 3b postanowienia i nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 8.100 zł (osiem tysięcy to złotych) opisaną w punkcie I 3c postanowienia przyznać na własność E. N. (1) w całości,

14. nieruchomość rolną położoną w R. A (...) nr ewidencyjny (...) o powierzchni (...) ha o wartości 32.100 zł opisaną w punkcie I 3 postanowienia podzielić na trzy działki o numerach ewidencyjnych:

d) (...) powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych),

e) (...)o powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych),

f) (...) o powierzchni (...) ha o wartości 16.546 zł (szesnaście tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych), zgodnie z mapą z projektem podziału sporządzoną przez biegłego geodetę uprawnionego K. O. wpisaną do ewidencji Starosty B. za nr (...) w dniu 26 czerwca 2015r. stanowiącą integralną część niniejszego postanowienia i przyznać: działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych) na rzecz M. K. (2) w całości, działkę nr (...) o powierzchni (...) ha o wartości 7777 zł (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych) na rzecz J. K. (1) w całości zaś działkę (...) o powierzchni (...) ha o wartości 16.546 zł (szesnaście tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych) na rzecz M. K. (1) w całości.

15. na rzecz M. K. (1) przyznać:

d) ciągnik C 331 o wartości 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),

e) pług mały o wartości 200 zł (dwieście złotych),

f) kwotę 8680 zł (osiem tysięcy sześćset osiemdziesiąt złotych)

Jest to kwota, która pozostała M. K. (1) z kwoty 21280zł. po wypłaceniu 4x po 3150zł. na rzecz części spadkobierców ((...) - $4 \times 3150 = 8680$)

16. na rzecz T. M. przyznać:

i) ciągnik C 355 o wartości 2500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),

j) kultywator o wartości 700 zł (siedemset złotych),

k) 5 bron o wartości 500 zł (pięćset złotych),

l) siewnik do nawozów o wartości 800 zł (osiemset złotych),

m) silnik duży o wartości 200 zł (dwieście złotych),

n) śrutownik o wartości 100 zł (sto złotych),

o) pług duży o wartości 300 zł (trzysta złotych),

p) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

17. ma rzecz E. N. (1) przyznać:

f) kopaczkę o wartości 200 zł (dwieście złotych),

g) 30 przęseł ogrodniczych o wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych),

h) przetrząsacz do siana o wartości 200 zł (dwieście złotych),

i) sadzarkę do ziemniaków o wartości 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych),

j) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

18. na rzecz A. K. (1) przyznać:

c) piłę spalinową o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt),

d) kwotę 3150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

19. na rzecz H. K. przyznać:

rozzutnik o wartości 2000 zł (dwa tysiące złotych),

20. na rzecz H. K., T. K., A. K. (2) i D. K. przyznać :

c) wóz metalowy o wartości 500 zł (pięćset złotych) po $\frac{1}{4}$ (jednej czwartej) części każdemu z nich,

d) kwoty po 787,50 zł na rzecz każdego z nich.

Wartość całego majątku spadkowego wynosi 276880zł. przy czym wartość majątku, który podlega faktycznemu podziałowi ma wartość 125780zł.

Działka nr (...) o wartości 151100zł. zgodnie z wnioskiem uczestników pozostała we współwłasności wszystkich uczestników według udziałów posiadanych w spadku i wartość tych udziałów nie podlega rozliczeniu co podkreślił Sąd Okręgowy w uzasadnieniu swojego postanowienia (276880zł. – 151100zł.=125780zł.)

Podstawą dokonanych rozliczeń jest więc kwota 125780zł. Kwota 125780zł. podlega podziałowi na 7 części (siedmioro rodzeństwa spadkodawcy) (...):7=17968,57zł.

Uczestnicy E. N. (1), M. K. (1), T. M., I. K. i A. K. (1) powinni otrzymać składniki majątku spadkowego o wartości po 17968,57zł.

Uczestnicy M. K. (2) i J. K. (1) dziedziczą po 1/14 spadku powinni otrzymać składniki majątku spadku o wartości po 8984,29zł. (17968,57zł. :2=8984,29zł.)

Uczestnicy H. K., A. K. (2), T. K. i D. K. powinni otrzymać składniki o wartości po 4492,14 zł. każdy z nich. (17968,57zł. : 4 = 4492,14zł.)

Wnioskodawczyni E. N. (1) otrzymała składniki majątkowe o wartości 51.200zł. (w tym kwotę 3150zł. którą otrzymała jej poprzednik prawny J. K. (2)) a więc o kwotę 33231,43zł. ponad swój udział. ((...) – 17968,57zł. – 33231,42zł.)

Uczestnik M. K. (1) otrzymał składniki majątku o wartości 29926zł. a więc o kwotę 11957,43zł. ponad swój udział (29926zł. – 17968,57zł. = 11957,43zł.)

Uczestniczka A. K. (1) otrzymała składniki o wartości 3300zł. a więc o 114668,57zł. mniej niż wynosi jej udział.

Uczestniczka I. K. nie otrzymała żadnych składników majątkowych.

Uczestniczka T. M. ma przyznane składniki majątkowe o wartości 20150zł. a więc o 2181zł. ponad swój udział (20150 zł. – 17968,57zł. =2181,43zł.)

Uczestnicy M. K. (2) i J. K. (1) otrzymali składniki majątku po 7777zł. każdy z nich a więc o kwotę 1207,29zł. mniej niż wynoszą ich udziały (8984,29zł. – 7777zł. = 1207,29zł.) Uczestnik H. K. otrzymał składnik o wartości 2912,50 zł. a więc o 1579,64 zł. mniej niż wynosi jego udział (4492,14 zł. - 2912,50zł. = 1579,64zł.)

Uczestnicy A. K. (2), T. K. i D. K. otrzymali składniki o wartości po 912,50zł. każdy z nich a więc o 3579,64zł. mniej niż wynoszą ich udziały (4492,14zł. – 912,50zł. =3579,64zł.)

Wobec powyższego Sąd zasądził tytułem spłat:

- od E. N. (1) na rzecz I. K. kwotę 17968,57zł., na rzecz A. K. (1) kwoty 14668,57zł. i na rzecz M. K. (2) kwoty 594,29zł. (łącznie 33231,43zł.)

- od T. M. na rzecz M. K. (2) kwotę 613zł. , na rzecz J. K. (1) kwotę 1207,29zł. i na rzecz H. K. kwotę 361,14 zł. (łącznie 2181,43zł.)

- od M. K. (1) na rzecz H. K. kwotę 815,70zł. oraz na rzecz A. K. (2), T. K. i D. K. kwoty po 3176,84zł. dla każdego z nich, przy czym od należnych spłat przypadających uczestnikom H. K., A. K. (2), T. K. i D. K. Sąd odliczył kwoty po 402,80zł. przysługujące M. K. (1) od tych uczestników tytułem zwrotu długów spadkowych (1611,19 zł. :4=402,80zł.)

wszelkie spłaty w terminie 2 miesiące od uprawomocnienia się orzeczenia.

Sąd rozliczył także długi spadkowe w kwocie 11278,31 zł. poniesione przez M. K. (1) w ten sposób, iż zasądził ich zwrot od poszczególnych uczestników według wysokości udziałów w spadku tj. od T. M., I. K., E. N. (1), A. K. (1) po 1611,19 zł. (11278,31zł. :7=1611,19zł. i od M. K. (2) i J. K. (1) po 805,60zł. ((...),19 :2=805,60)

W postanowieniu została popełniona pomyłka polegająca na przypisaniu kwoty 3150zł. T. M. zamiast następcom W. K. tj. M. K. (2) i J. K. (1) po połowie tej kwoty tj. 1575zł. W konsekwencji T. M. powinna otrzymać majątek o wartości 17000zł. tj. o 968,57zł. mniej od jej udziału zaś M. K. (2) i J. K. (1) po 9352zł. ((...)+ (...)) tj. o kwotę 367,71zł. więcej od swoich udziałów.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520§1 i 2 k.p.c..

Oznacza to także modyfikację w zakresie obowiązku spłat

Koszty postępowania I instancji wynoszą łącznie 5540,67zł. w tym opłata od wniosku 500zł. oraz wydatki na opinie biegłych 5040,67zł. (tj. 1769,73zł. +2114,76zł. + 559,50zł. + 102,96zł. + 492,72zł.), przy czym wydatki te zostały opłacone z funduszu Skarbu Państwa do kwoty 3765,67zł. zaś w pozostałej części z zaliczki uczestników. Przy czym koszty podziału działki nr (...) zgodnie z wnioskiem zobowiązani się ponieść uczestnicy M. i J. K. (1).

Nie została też opłacona opłata w części tj. 400zł.

W zakresie opłaty od wniosku i wydatków Sąd obciążył uczestników postępowania proporcjonalnie do udziałów w spadku. Uczestnicy E. N. (1), M. K. (1), T. M., I. K., E. N. (1) i A. K. (1) powinni więc ponieść te koszty w wysokości po 791,52zł. (5540,67zł. :7=791,52zł.), uczestnicy M. K. (2) i J. K. (1) po 395,76zł., zaś uczestnicy H. K., A. K. (2), T. K. i D. K. po 197,88zł.

Poprzednik prawny E. N. (1) J. K. (2) poniósł koszty w kwocie 500zł. Sąd zasądził od E. N. (1) tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania kwotę 291,52zł. (791,52 zł. – 500zł.)

M. K. (1) wpłacił zaliczki w kwocie łącznej 400zł. więc Sąd zasądził kwotę 391,52zł., A. K. (1) wpłaciła 150zł. zaliczki – Sąd zasądził kwotę 641,52zł. T. M. wpłaciła 250zł. – Sąd zasądził kwotę 541,52zł. , uczestniczka I. K. wpłaciła 150zł. Sąd zasądził kwotę 641,52zł. Uczestnicy M. K. (2) i J. K. (1) wpłacili po 250zł. Sąd zasądził więc kwoty po 145,76zł. (395,76zł. – 250zł.) S. K. – poprzednik prawny uczestnika H. K. , D. K., T. K. i A. K. (2) wpłacił kwotę 300zł. Sąd zasądził więc po 122,89zł. od każdego z nich (197,89zł. – 75zł. (300:4)=122,89zł.

Sąd ustalił, iż każdy z uczestników w pozostałym zakresie poniesie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie przy czym koszty postępowania apelacyjnego Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa.